

BÁO CÁO**Kết quả thực hiện chính sách, pháp luật
về phòng, chống xâm hại trẻ em**

Thực hiện Kế hoạch số 13/KH-ĐĐQH ngày 14/8/2019 của Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Bình Định về việc giám sát chuyên đề “Việc thực hiện chính sách, pháp luật về phòng, chống xâm hại trẻ em” trên địa bàn tỉnh; Sở Y tế báo cáo kết quả thực hiện như sau.

PHẦN I. ĐÁNH GIÁ CHUNG VỀ TÌNH HÌNH TRẺ EM VÀ XÂM HẠI TRẺ EM**I. TÌNH HÌNH XÂM HẠI TRẺ EM****1. Số lượng trẻ em bị xâm hại**

Nội dung	Giai đoạn 2011-2014	Giai đoạn 2015-2019
Tổng số trẻ em bị xâm hại	49	99
Trong đó:		
- Bạo lực	03	06
- Bóc lột	0	0
- Xâm hại tình dục	46	91
- Mua bán	0	0
- Bỏ rơi, bỏ mặc trẻ em	0	02
- Các hình thức gây tổn hại khác	0	0

2. Đối tượng, phương thức, thủ đoạn, tính chất, mức độ của hành vi xâm hại trẻ em

- Đối tượng thực hiện hành vi xâm hại trẻ em:

Đối tượng thực hiện tội phạm xâm hại tình dục trẻ em đa phần còn rất trẻ và thường có mối quan hệ quen biết với nạn nhân.

- Phương thức, thủ đoạn xâm hại: Hiếp dâm, dâm ô, bỏ rơi...

- Tính chất, mức độ nguy hiểm của hành vi xâm hại: Đa số các nạn nhân bị xâm hại dưới 16 tuổi. Trường hợp bị bỏ rơi là trẻ sơ sinh dưới một tháng tuổi.

3. Tác động, hậu quả của hành vi xâm hại trẻ em

- Tác động, hậu quả đối với trẻ em:

+ Số trẻ em tử vong do bị xâm hại: 0

+ Số trẻ em bị nhiễm HIV/ bệnh hiểm nghèo do bị xâm hại: 0

+ Số trẻ em bị thương tật do bị xâm hại: 0

+ Số trẻ em bị rối loạn tâm thần do bị xâm hại: 0

+ Số trẻ em có thai do bị xâm hại tình dục: 0

+ Số trẻ em phải bỏ học do bị xâm hại: 0

+ Số trẻ em bị các tác động, hậu quả khác về thể chất, tinh thần do bị xâm hại: 148

- Tác động đối với xã hội:

Hậu quả do các tội phạm xâm hại trẻ em gây ra hết sức nặng nề và nghiêm trọng. Không chỉ bị xâm hại về tình dục, gây đau đớn, thương tật về thể xác, tính mạng bị đe dọa, mà tinh thần các em cũng bị tổn hại nặng nề, gây hoang mang, bất bình trong quần chúng nhân dân, ảnh hưởng xấu đến tình hình an ninh và trật tự xã hội tại địa phương.

4. Đánh giá về tình hình xâm hại trẻ em

Tình hình xâm hại trẻ em diễn biến ngày càng phức tạp và có chiều hướng ngày càng gia tăng gây suy thoái đạo đức xã hội, đi ngược lại với những giá trị văn hóa đời sống con người. Ảnh hưởng tiêu cực đến một bộ phận không nhỏ trong xã hội, gây ra những tiềm thức xấu trong suy nghĩ của mọi người về một bộ phận nhỏ những người thiếu ý thức.

5. Nguyên nhân của tình hình xâm hại trẻ em

Trẻ em bị xâm hại là do một bộ phận không nhỏ phụ huynh chưa quản lý, trông coi tốt các em; các cơ quan, tổ chức xã hội chậm đổi mới trong công tác giáo dục nhất là chưa mạnh dạn trong việc giáo dục giới tính, những vấn đề có liên quan đến sự phát triển tâm, sinh lý của các em, trang bị cho các em những kỹ năng tự vệ trước đối tượng khi có hành vi xâm phạm xảy ra. Mặt khác, trẻ em bị ảnh hưởng của thông tin không lành mạnh và nhiều nguy cơ bị bóc lột, xâm hại trong thế giới công nghệ số. Một số đối tượng phạm tội có lối sống không lành mạnh từ các trang mạng xấu; ý thức giải quyết nhu cầu cá nhân bị lệch lạc, việc nắm và hiểu cũng như việc tuân thủ pháp luật chưa cao.

6. Dự báo tình hình xâm hại trẻ em trong thời gian tới

Tình hình tội phạm xâm hại trẻ em có xu hướng gia tăng theo từng năm. số lượng các vụ án liên quan đến xâm hại tình dục trẻ em trong thời gian qua đều có xu hướng tăng. Xu hướng gia tăng của tình hình tội phạm xâm hại tình dục trẻ em cho thấy diễn biến ngày càng phức tạp và hết sức khó lường.

PHẦN II

VIỆC THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH, PHÁP LUẬT VỀ PHÒNG, CHỐNG XÂM HẠI TRẺ EM

1. Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, kiến thức, kỹ năng về phòng, chống xâm hại trẻ em

Tổ chức tuyên truyền cho cán bộ công chức, viên chức, người lao động các quan điểm, đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước về bảo vệ, chăm sóc, giáo dục trẻ em và thực hiện Công ước quốc tế về Quyền trẻ em mà Việt Nam đã ký kết từ năm 1990; Luật Trẻ em; Luật Phòng, chống mua bán người; Bộ Luật Hình sự; Bộ luật Dân sự; Bộ luật Lao động; Luật Hôn nhân và gia đình; Luật Phòng chống bạo lực gia đình và một số luật, pháp lệnh khác...

- Kết quả đạt được:

Năng lực và kỹ năng trong tư vấn, điều trị đối với trẻ em bị bạo lực, xâm hại của nhân viên y tế ngày càng được nâng cao. Cơ sở vật chất và nhân lực của bệnh viện đều sẵn sàng cho quá trình chăm sóc, đảm bảo quyền lợi cho trẻ em khi đến khám, điều trị.

- Tồn tại, hạn chế, khó khăn, vướng mắc.

+ Bên cạnh những thành quả đã đạt được, các bệnh viện cũng đối mặt với nhiều bất cập trong quá trình tiếp cận, chăm sóc các nạn nhân bị xâm hại tình dục do kỹ năng, kinh nghiệm về phòng chống xâm hại cho trẻ em của cán bộ còn chưa cao.

+ Trẻ em bị xâm hại là do một bộ phận không nhỏ phụ huynh chưa quản lý, trông coi tốt các em; các cơ quan, tổ chức xã hội chậm đổi mới trong công tác giáo dục nhất là chưa mạnh dạn trong việc giáo dục giới tính, những vấn đề có liên quan đến sự phát triển tâm, sinh lý của các em, trang bị cho các em những kỹ năng tự vệ trước đối tượng khi có hành vi xâm phạm xảy ra. Mặt khác, trẻ em bị ảnh hưởng của thông tin không lành mạnh và nhiều nguy cơ bị bóc lột, xâm hại trong thế giới công nghệ số. Một số đối tượng phạm tội có lối sống không lành mạnh từ các trang mạng xấu; ý thức giải quyết nhu cầu cá nhân bị lệch lạc, việc nắm và hiểu cũng như việc tuân thủ pháp luật chưa cao.

2. Công tác xây dựng môi trường sống an toàn, lành mạnh nhằm phòng, chống xâm hại trẻ em

- Triển khai thực hiện các văn bản: Quyết định số 2342/QĐ-UBND ngày 07/7/2016 của UBND tỉnh Bình Định về việc phê duyệt chương trình phòng, chống tai nạn thương tích trẻ em tỉnh Bình Định giai đoạn 2016-2020; Kế hoạch liên ngành số 15/KHLN-SLĐTBXH-SYT ngày 4/10/2017 của Sở Lao động Thương binh xã hội và Sở Y tế về việc xây dựng cộng đồng an toàn phòng chống tai nạn

thương tích trẻ em năm 2017; Hàng năm, Sở Y tế đều có kế hoạch hướng dẫn xây dựng trường học an toàn phòng chống tai nạn thương tích cho các trường điểm.

- Phối hợp với Sở Lao động Thương binh và Xã hội triển khai thực hiện mô hình cộng đồng an toàn phòng chống tai nạn thương tích trẻ em tại xã Cát Sơn năm 2018, tại xã Cát Lâm năm 2019.

- Triển khai xây dựng trường học an toàn phòng chống tai nạn thương tích trẻ em tại 54 trường điểm trên địa bàn tỉnh.

- Kết quả thực hiện:

TT	Nội dung	Kết quả thực hiện				
		2015	2016	2017	2018	2019
1	Trường học an toàn đã được công nhận	27	27	30	45	54
2	Cộng đồng an toàn	0	0	0	1	4

3. Công tác giải quyết ý kiến, kiến nghị của trẻ em về phòng, chống xâm hại trẻ em

- Kết quả đạt được: Các ý kiến, kiến nghị về phòng, chống xâm hại trẻ em đều được giải quyết.

- Tồn tại, hạn chế, khó khăn, vướng mắc: Không.

4. Công tác cung cấp, tiếp nhận, xử lý thông tin, thông báo, tố giác, nguy cơ và hành vi xâm hại trẻ em

- Kết quả đạt được: Công tác cung cấp, tiếp nhận, xử lý thông tin, thông báo, tố giác, nguy cơ hành vi xâm hại trẻ em luôn được quan tâm, sẵn sàng thực hiện cung cấp, tiếp nhận, xử lý thông tin, thông báo, tố giác, nguy cơ hành vi xâm hại trẻ em kịp thời nếu có.

- Tồn tại, hạn chế, khó khăn, vướng mắc: Không.

5. Công tác hỗ trợ, can thiệp khi trẻ em có nguy cơ bị xâm hại hoặc bị xâm hại

- Kết quả đạt được: Sẵn sàng hỗ trợ, can thiệp khi trẻ em có nguy cơ bị xâm hại hoặc bị xâm hại.

- Tồn tại, hạn chế, khó khăn, vướng mắc: Không.

6. Công tác khám bệnh, chữa bệnh, giám định đối với trẻ em bị xâm hại

- Kết quả đạt được: Các bác sĩ và nhân viên y tế của các đơn vị luôn sẵn sàng khám và chữa bệnh cho các trẻ bị xâm hại.

- Tồn tại, hạn chế, khó khăn, vướng mắc:

Đa số các trường hợp bị xâm hại khi đến khám các đơn vị không khai báo bị xâm hại nên công tác khám bệnh, chữa bệnh, giám định đối với trẻ em bị xâm hại còn gặp nhiều khó khăn.

7. Công tác phối hợp giữa các sở, ban, ngành có liên quan trong công tác phòng, chống xâm hại trẻ em

- Sở Y tế phối hợp tốt với các cơ quan liên quan trong việc thực hiện công tác khám, chữa và giám định đối với các trẻ em bị xâm hại. Đồng thời phối hợp với các cơ quan chức năng trong việc thực hiện phòng, chống xâm hại trẻ em.

- Sở Y tế phối hợp với Sở Giáo dục và Đào tạo trong việc triển khai các hoạt động phòng chống tai nạn thương tích, xây dựng trường học an toàn tại các trường điểm.

- Sở Y tế phối hợp với Sở Lao động Thương binh và Xã hội, UBND huyện/thị xã/thành phố trong việc triển khai xây dựng cộng đồng an toàn phòng chống tai nạn thương tích trên địa bàn tỉnh.

8. Đánh giá chung việc thực hiện chính sách, pháp luật về phòng, chống xâm hại trẻ em của Sở, ngành mình quản lý

- Trong thời gian qua, Sở Y tế đã thực hiện việc tuyên truyền, giáo dục cho toàn thể công chức, viên chức, người lao động trong toàn ngành việc thực hiện các quy định của Nhà nước về bảo vệ, chăm sóc trẻ em. Nhằm nâng cao ý thức của toàn thể nhân viên trong việc thực hiện phòng, chống xâm hại trẻ em.

- Phối hợp tốt với các cơ quan, ban, ngành trong công tác triển khai thực hiện chính sách, pháp luật về phòng, chống xâm hại trẻ em.

- Sở Y tế đã chỉ đạo các đơn vị thực hiện tốt công tác khám chữa bệnh cho đối tượng là trẻ em nói chung và trẻ em bị xâm hại nói riêng; Các đơn vị thực hiện tốt công tác phối hợp với các cơ quan chức năng trong việc thực hiện chứng nhận thương tích cho trẻ em bị xâm hại.

9. Nguyên nhân của tồn tại, hạn chế, khó khăn, vướng mắc; trách nhiệm của Sở, ngành mình quản lý

- Nguyên nhân khách quan:

+ Hiện nay tại các đơn vị chưa có cán bộ chuyên trách trong phòng, chống xâm hại trẻ em.

+ Chưa có kinh phí phục vụ cho công tác phòng, chống xâm hại trẻ em.

- Nguyên nhân chủ quan: Nhân viên y tế chưa được đào tạo, tập huấn về kỹ năng chăm sóc cho trẻ em bị xâm hại.

PHẦN III

GIẢI PHÁP, KIẾN NGHỊ NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC PHÒNG, CHỐNG XÂM HẠI TRẺ EM

I. CÁC GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC PHÒNG, CHỐNG XÂM HẠI TRẺ EM

- Tăng cường giáo dục đạo đức, lối sống, hướng dẫn thành viên gia đình kiến thức, kỹ năng bảo vệ, chăm sóc trẻ em, phòng, chống bạo lực, xâm hại trẻ em, phòng, chống tai nạn thương tích trẻ em bằng nhiều hình thức, sản phẩm truyền thông và mạng xã hội.

- Tận dụng ưu thế của mạng xã hội trong việc cung cấp, chia sẻ các thông tin, sản phẩm truyền thông về phòng ngừa, ngăn chặn bạo lực, xâm hại tình dục trẻ em.

- Phổ biến quy định của pháp luật và hướng dẫn việc phòng, chống bóc lột trẻ em, không sử dụng lao động trẻ em trái quy định của pháp luật, nhất là trong các hộ gia đình, cơ sở sản xuất, kinh doanh; phổ biến quy trình, thủ tục hỗ trợ, can thiệp các trường hợp trẻ em bị xâm hại, bạo lực, bóc lột.

II. CÁC KIẾN NGHỊ

Để công tác phòng, chống xâm hại trẻ em ngày càng tốt hơn các cơ quan chức năng cần phải thường xuyên tổ chức tập huấn cho các cán bộ làm công tác khám bệnh, chữa bệnh nhằm nâng cao kỹ năng chăm sóc cho các trường hợp trẻ em bị xâm hại.

- Bổ sung thêm những quy định về bảo vệ trẻ em, nhằm tăng khả năng phòng, ngừa, ngăn chặn các nguy cơ xâm hại, bạo lực trẻ em; quy định bảo vệ trẻ em mang tính hệ thống; quy định các biện pháp, dịch vụ bảo vệ trẻ em; nâng mức xử phạt đối với những hành vi vi phạm quyền của trẻ em.

- Quy định rõ các thủ tục và quy trình phòng ngừa, trợ giúp và cơ chế phát hiện, thông tin, báo cáo, giải quyết các trường hợp trẻ em bị xâm hại, bạo lực; quy định cụ thể về cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em; bảo vệ trẻ em trong quá trình tố tụng dân sự, hình sự và xử lý vi phạm hành chính.

- Bổ sung quy định Nhà nước có chính sách bảo đảm thực hiện quyền trẻ em, mở rộng dân đối tượng, độ tuổi căn cứ vào mức độ phát triển kinh tế - xã hội.

- Bổ sung quy định về “quyền sống” của trẻ em và quy định trách nhiệm của cha mẹ, nhà nước và xã hội đảm bảo cho trẻ em được sống và phát triển một cách tốt nhất; quyền được chăm sóc sức khỏe.

- Bổ sung quy định về chăm sóc thay thế đối với trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt, các quy định về điều kiện được chăm sóc thay thế, việc giám sát, kiểm tra

hình thức chăm sóc này; mở rộng đối tượng chăm sóc thay thế theo hướng xã hội hóa với việc đa dạng hóa các hình thức chăm sóc thay thế.

- Quy định rõ các hình thức và nội dung thực hiện quyền tham gia của trẻ em để khuyến khích trẻ em bày tỏ ý kiến của mình về các vấn đề về trẻ em.

- Quy định cụ thể trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức, đoàn thể, thầy cô giáo và gia đình trong việc thực hiện các quyền tham gia của trẻ em.

Trên đây là báo cáo kết quả thực hiện chính sách, pháp luật về phòng, chống xâm hại trẻ em của Sở Y tế. Kính báo cáo Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh./.

Nơi nhận:

- Đoàn ĐBQH tỉnh;
- Lãnh đạo Sở;
- Trang TTĐT Sở Y tế;
- Lưu: VT, NVY.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Thị Tuyết Nhung